

Konwersatorium specjalizacyjne – III rok

Wartości i wypowiedzi o wartościach

Problematyka aksjologiczna, koncepcje wartości, jeśli już są rozwijane w ramach poszczególnych dyscyplin wiedzy, to stawiane są jako kluczowe dla wyjaśniania i rozumienia przedmiotu rozważań. Tak jest w przypadku kulturoznawstwa, gdy kulturę identyfikuje się poprzez odniesienie jej do wartości. Tak jest w przypadku kategorii *łańcucha wartości* w ekonomii. Dylematów o prymat *wartości* czy *cnoty* w etyce. Czy *skala wartości* w psychologii. W obrębie każdej z tych dyscyplin kategoria wartości ma znaczenie integrujące, łączące kluczowe zagadnienia. Ale również na poziomie tak prowadzonych analiz do głosu dochodzi konieczność otwarcia się na inne dyscypliny. I w takim interdyscyplinarnym sensie będziemy równie mogli mówić o integralnych walorach wypowiedzi o wartościach.

Analizując te mocno odmienne metodologie badania różnie identyfikowanych wartości, zwrócimy uwagę nie tylko na ich znaczenie epistemiczne, ale i performatywne. Rozpatrzemy zatem naukowe i filozoficzne wypowiedzi o wartościach również jako aktywności aksjotyczne. Nie tylko mówienie/pisanie o wartościach, ale i życie/uprawianie/kształtowanie własnych dyscyplin podług wartości. Czy będzie możliwe tak zintegrowane ujęcie aksjologiczne? To będzie wyzwanie, jakie postawimy sobie w pierwszym semestrze.

W drugim semestrze zajmiemy się studiami przypadków własnych analiz aksjologicznych studentów. Będą to mogły być przypadki związane z pracami dyplomowymi. Zadaniem każdego studenta będzie opracowanie alternatywnych analiz i przeprowadzenie ich porównawczej ewaluacji.

Wybrana Literatura:

Cieciuch, J., Schwartz S. H., *Pomiar wartości w kołowym modelu Schwartza*, w: *Metody badania emocji i motywacji* red. H. Gasiul, Warszawa 2018, s. 307-334).

Hume D., *Traktat o naturze ludzkiej*, Warszawa 2005.

MacIntyre A., *Etyka i polityka*, Warszawa 2013

Mazzucato M., *Wartość wszystkiego. Wytwarzanie i zawłaszczanie w globalnej gospodarce*, Poznań 2020.

Sedláček T., *Ekonomia dobra i zła*, Warszawa 2012.

Taylor Ch., *Etyka autentyczności*, Kraków 1996.

Values and statements about values

Axiological issues, and concepts of values, if they are already developed within the framework of individual disciplines of knowledge, are key to explaining and understanding the object of consideration. It is the case in cultural studies when culture is identified by relating it to values. Such is the case with the category of the value chain in economics. Dilemmas over the primacy of value or virtue in ethics. Or the scales of value in psychology. Within these disciplines, the value category has an integrative significance, linking key issues. But also, at the level of such analyses, the need to open up to other disciplines comes to the fore. And in such an interdisciplinary sense, we will equally be able to talk about the integral qualities of value statements.

Analyzing these enormously diverse methodologies for studying various identified values,

we will pay attention to their epistemic and performative significance. Thus, we will also consider scientific and philosophical statements about the values of axiomatic activities. Not only talking/writing about values but also living/improving/shaping their disciplines according to values. Will it be possible to have such an integrated axiological approach? It will be the challenge we will set ourselves in the first semester.

In the second semester, we will deal with case studies of students' axiological analyses. These will be able to be thesis-related cases. Each student's task will be to develop alternative analyses and conduct a comparative evaluation of them.